

Redactioneel Zelf denken, zelf doen

Cathe Notten
Hoofredacteur
Volgens Bartjens

Een onderwijsadviseur verzuchtte onlangs dat ze steeds vaker een reken-wiskundeles zag waarbij de leerkracht bijzonder hard moest werken om alles uitgelegd te krijgen wat ze wilde overbrengen en de kinderen er het grootste deel van de tijd wat passief bij zaten. Daar klopt iets niet, lijkt me, want leren is niet voor niets een werkwoord. Hoe zorgen we ervoor dat de kinderen actief aan het leren zijn en de leerkracht tijd heeft om te observeren waar dat leren goed gaat en waar nog wat ondersteuning nodig is?

Het moet toch te doen zijn om hier verandering in te brengen want waar staat voorgeschreven dat elke jaargroep bij elke reken-wiskundeles in 3 niveaugroepen opgedeeld moet worden? En waar komt toch dat idee vandaan dat directe instructie het enig geschikte instructiemodel is? Natuurlijk zijn er momenten waarop het directe instructiemodel effectief is, bijvoorbeeld als je de kinderen een strategie wilt aanleren. Maar als het gaat om begrip, zul je het denkwerk snel aan de kinderen moeten overlaten. Dat stelt Ceciel Borghouts bijvoorbeeld in het artikel *Niets erbij, niets eraf* waarin ze bespreekt hoe je kinderen leert splitsen. Daarbij besteedt zij aandacht aan het aanleren van goed modelgebruik en de juiste aanpak, maar ook aan begrip en reflectie. Goed kunnen splitsen is een belangrijke voorwaarde om aftrekopgaven met tientaloverschrijding goed te kunnen maken. Deze opgaven zijn voor veel kinderen een struikelblok. In *Succesvol leren rijden* neemt Marije van der Laan, cursusleider bij Met Sprongen Vooruit, de lezers mee in de aanpak die in deze cursussen wordt gevolgd.

Zelf denken en zelf naar een geschikte strategie zoeken is de essentie bij de opgaven van de Kangoeroewedstrijd. Dit jaar wordt deze wereldwijde wedstrijd voor de 25^e keer georganiseerd en Martin Winkel laat iedereen die

deze wedstrijd nog niet kent er kennis mee maken in het artikel *De Kangoeroe is jarig*.

Kinderen die al jong eigen verantwoordelijkheid krijgen, passend bij hun leeftijd en hun mogelijkheden, leren vroeg om zelf te denken en hun plannen uit te voeren. Het werken in goed voorbereide en doordachte hoeken biedt kinderen een goede start laten Aafke Bouwman en Ineke Bruning zien in het artikel *Kleuters in de hoek*.

NVORWO-bestuurslid Kees Hoogland geeft de visie van de vereniging op goed toekomstbestendig reken-onderwijs in *NVORWO visie op reken-wiskundeonderwijs*. In een tijd waarin de noodzaak om te cijferen in de samenleving vrijwel ontbreekt, is het tijd om bijvoorbeeld probleem oplossen, kritisch denken en redeneren, samenwerken in de reken-wiskundelessen serieus te gaan nemen.

En tot slot hebben we een artikel in de serie *Volgens Bartjens heeft iets gezien*. Bewegen en hersenontwikkeling worden in steeds meer onderzoeken met elkaar in verband gebracht. Leraar Mathijs Jansen gebruikt de gymles onder meer om kinderen te leren nadenken en zelfs logisch te redeneren tijdens het bewegen.

Ik wens u allemaal, maar vooral de kinderen, een jaar waarin zij –en zeker ook hun breinen– keihard aan het werk zijn tijdens de reken-wiskundeles en u zelf de tijd heeft om te observeren hoe ze het doen om daar vervolgens adequaat op te kunnen reageren.

www.volgens-bartjens.nl